

អនុសាសន៍របស់ UPR

I. ការផ្តល់សច្ចាប័ន និង ការចូលជាសមាជិកសន្និសីទអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្ស អង្គការសហប្រជាជាតិ និងសហគមន៍អន្តរជាតិ

(ក្រសួង និងនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនានារបស់រដ្ឋាភិបាលមាន៖ ក្រសួងការបរទេស និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា ក្រសួងមហាផ្ទៃ)

អនុសាសន៍	ប្រទេសផ្តល់អនុសាសន៍	ការសន្យាដែលមានរួចហើយ	យោបល់
<p>សូមពិចារណាផ្តល់សច្ចាប័នអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដើម្បីការពារដល់ជនគ្រប់រូបឲ្យរួចចាកផុតពីការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ (CED) និងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ (CRPD) ពិធីសារបន្ថែមចំនួនពីរនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយ (ICCPR) ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និង CRPD និងអនុសញ្ញាលេខ ១៦ របស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ និង សូមប្រតិបត្តិតាមគោលដៅសិទ្ធិមនុស្សដែលកំណត់ដោយសេចក្តីសម្រេចលេខ ៩/១២ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។</p>	<p>ប្រេស៊ីល</p>	<p><u>CRPD, ពិធីសារបន្ថែមនៃCRDP, ពិធីសារបន្ថែម ១នៃ ICCPR និង CEDAW បានចុះហត្ថលេខារួចហើយ។ សូមមើលខាងក្រោម</u></p> <p><u>រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច គោលនយោបាយស្តីពីការចុះបញ្ជី និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីសហគមន៍ជាតិដើមភាគតិច មានដូចជាអនុក្រឹត្យលេខ ៨៣</u></p>	

		<p><u>ស្តីពីនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីធ្លីរបស់សហគមន៍ជាតិដើមភាគតិច និងសារាចរលេខ ០៩៧៤/០៩ ស្តីពីការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិ និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណសហគមន៍ជាតិដើមភាគតិច។</u></p>	
<p>សូមចុះហត្ថលេខា និងផ្តល់សច្ចាប័ន CED និងពិធីសារបន្ថែមនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (ICESCR)។ សូមផ្តល់សច្ចាប័នពិធីសារបន្ថែមនៃ ICCPR ពិធីសារបន្ថែមនៃ CEDAW និង CRPD និងពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញានេះ។</p>	<p>អេស្បាញ</p>	<p><u>លិខិតុករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័នទៅលើពិធីសារបន្ថែមនៃ CEDAW បានដាក់ជូនទៅកាន់ទីក្រុងញូយ៉ករួចហើយ។</u></p>	
<p>សូមពិចារណាផ្តល់សច្ចាប័នអនុសញ្ញា CRPD និងធានាឲ្យមានការអនុវត្តតាមអនុសញ្ញានេះទាំងស្រុងនៅក្នុងច្បាប់ជាតិ។</p>	<p>ប្រទេសញូសេឡែន</p>	<p><u>ច្បាប់ស្តីពីពិការភាពដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តរួចហើយ នឹងបើកផ្លូវសំរាប់ការផ្តល់សច្ចាប័នអនុសញ្ញា CRPD ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខាកាលពីខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៧។</u></p>	
<p>សូមពិចារណាផ្តល់សច្ចាប័នពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញា CEDAW ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខាកាលពីឆ្នាំ ២០០១។</p>	<p>ប្រទេសស្លូវ៉ាគី</p>	<p><u>ច្បាប់ជាតិដែលផ្តល់សច្ចាប័នពិធីសារបន្ថែមនេះ ត្រូវបានអនុម័តកាលពី ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩។</u></p>	

		<p><u>តាមក្រសួងការបរទេសបាន</u> <u>ឲ្យដឹងថា លិខិតុបករណ៍នៃ</u> <u>ការផ្តល់សច្ចាប័ន ត្រូវបាន</u> <u>ដាក់ជូនទីក្រុងញូយ៉ករួចហើយ</u> <u>ប៉ុន្តែមិនទាន់បានដាក់តំកល់</u> <u>ជាមួយអគ្គលេខាធិការនៅឡើយ</u> <u>ទេ។</u></p>	
<p>សូមដាក់របាយការណ៍ដែលមិនទាន់បានបញ្ជូន ជូនស្ថាប័នសន្តិសញ្ញាពាក់ព័ន្ធ</p>	<p>ប្រទេសប៉ាគីស្ថាន</p>	<p>រដ្ឋាភិបាលមានរបាយការណ៍ពីរទៀតប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវដាក់ជូនស្ថាប័នសន្តិសញ្ញា ក្នុងនោះមានរបាយការណ៍CEDAW ដែលដល់ពេលកំណត់កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយបច្ចុប្បន្ននៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងរបាយការណ៍ ICCPR ដែលរដ្ឋាភិបាលបានបង្ហាញថាខ្លួននឹងដាក់ជូននៅឆ្នាំ ២០១០ នេះ។</p>	
<p>សូមពិចារណាផ្តល់ការអញ្ជើញជាអចិន្ត្រៃយ៍ដល់នីតិវិធីសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គសហប្រជាជាតិ។ សូមផ្តល់ និងអនុវត្ត</p>	<p>ប្រេស៊ីលសាធារណៈ</p>		

<p>ការអញ្ជើញជាអចិន្ត្រៃយ៍ដល់នីតិវិធីពិសេសទាំងអស់។ សូមផ្តល់ការអញ្ជើញជាអចិន្ត្រៃយ៍ដល់នីតិវិធីពិសេសទាំងអស់របស់ក្រុមប្រឹក្សា។</p>	<p>រដ្ឋឆែក</p>		
<p>សូមពិចារណាសំណើរសុំធ្វើទស្សនៈកិច្ចរបស់អ្នកកាន់អាណត្តិតាមបញ្ជា (Thematic mandate-holders)</p>	<p>ណារវ៉េ</p>		
<p>សូមផ្តល់ការយល់ព្រមទៅលើសំណើរសុំធ្វើទស្សនៈកិច្ចរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីការលក់ដូរកុមារ បេស្យាចារកុមារ និងកាមសាស្ត្រកុមារ។ សូមឆ្លើយតបជាវិជ្ជមានចំពោះសំណើរសុំធ្វើទស្សនៈកិច្ចរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីការលក់ដូរកុមារ។</p>	<p>ណារវ៉េ និង អេស្យាញ</p>		
<p>ផ្តល់ការអនុញ្ញាតតាមសំណើរសុំកាលពីឆ្នាំ ២០០៦ ២០០៨ និង ២០០៩ របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីឯករាជ្យភាពរបស់ចៅក្រម និងមេធាវី ដើម្បីចុះធ្វើទស្សនៈកិច្ចមកកាន់ប្រទេស។ សូមផ្តល់ការយល់ព្រមលើសំណើរចុះធ្វើទស្សនៈកិច្ចនេះ របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីឯករាជ្យភាពរបស់ចៅក្រម និងមេធាវី។</p>	<p>ប្រទេស ហូឡង់ និងណារវ៉េ</p>		
<p>សូមបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គសហប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិផ្សេងៗ ដើម្បីពង្រឹងសិទ្ធិមនុស្សនៅប្រទេសកម្ពុជា។ បង្កើតយន្តការមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីជួយសម្រួលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។</p>	<p>ប្រទេសហុង ហ្គារី សាធា រណៈរដ្ឋ ប្រជាធិប តេយ្យប្រជា</p>	<p><u>ការិយាល័យឧត្តមស្នងការទទួល បន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សបានបង្កើតនៅ ប្រទេសកម្ពុជាតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៣។ វត្តមានគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិ មនុស្សកម្ពុជារបស់រដ្ឋាភិបាល។</u></p>	

	មានិតឡាវ		
<p>ក)សូមបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងស្វែងរកជំនួយបច្ចេកទេសប្រសិនបើ និងក្នុងករណីចាំបាច់ ក្នុងការពង្រឹងដល់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងធានាដល់ការការពារ និងការលើកស្ទួយសិទ្ធិមនុស្សជូនពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប។ ខ)សហការ និងស្វែងរកការគាំទ្រពីសហគមន៍អន្តរជាតិ ក្នុងការបង្កើតផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ខ្លួន និងក្នុងវិស័យកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីអាចអនុវត្តផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្រ ទាំងនោះ។ ដោយមានជំនួយឧបត្ថម្ភពីសហគមន៍អន្តរជាតិ សូមបន្ត កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងវិជ្ជមានរបស់ខ្លួនក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភាពក្រីក្រ ជាពិសេសប្រទេសអភិវឌ្ឍផ្សេងៗគ្នាតែសហការ ទ្វេដងបន្ថែមទៀតជាមួយប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍដ៏តូចនេះ។</p> <p>គ) ដោយមានជំនួយឧបត្ថម្ភពីអន្តរជាតិ សូមបន្តបង្កើតកម្មវិធីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រជាពិសេសនៅតាមតំបន់ជនបទ ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋ ៨០%។</p> <p>ឃ) សូមពង្រឹងភាពដៃគូរបស់ខ្លួនជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់សុខភាពសាធារណៈរបស់ប្រទេស។</p>	<p>ប៉ាគីស្ថាន អេស៊ីប គុយបា អាសេបាយ ជប៉ាន អង់ហ្គោឡា</p>		
<p>ពង្រឹងការជឿនលឿនទៅមុខឆ្ពោះទៅកាន់ការបង្កើតយន្តការបង្ការថ្នាក់ជាតិឯករាជ្យមួយ ដែលមានអាណត្តិ និងធនធានចាំបាច់</p>	<p>ដានម៉ាក</p>	<p>ការផ្តល់សច្ចាប័នលើពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹង</p>	

<p>ដើម្បីអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចក្រោមពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំង អំពើទារុណកម្ម និងប្រព្រឹត្តកម្ម ឬទណ្ឌកម្មបែបយោរយោ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថាប។</p>		<p>អំពើទារុណកម្មត្រូវបានធ្វើឡើង កាលពីឆ្នាំ ២០០៧។</p>	
---	--	--	--

II- បញ្ហាដីធ្លី

(នាយកដ្ឋាន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ក្រសួងរៀបចំដែនដី)

អនុសាសន៍	ប្រទេសបានផ្តល់អនុសាសន៍	យោបលដែលមានស្រាប់	យោបល
<p>បង្កើនការចូលរួមរបស់ខ្លួនជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិ ដើម្បីចែករំលែកបទពិសោធន៍ក្នុងការពង្រឹង អភិបាលកិច្ចល្អ និងកម្មវិធីទម្រង់ដីធ្លីក្នុងគោលបំណង បំពេញប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវកាតព្វកិច្ចទទួល ខុសត្រូវរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងបន្តអនុវត្តការគ្រប់ គ្រងលើការបែងចែក និងការប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រកប ដោយសមធម៌និងប្រសិទ្ធភាព។</p>	<p>ប្រទេសភូមា</p>	<p>បាទ/ចាស រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងបានសហប្រតិ បត្តិការអស់ជាច្រើនឆ្នាំជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ អន្តរជាតិនានាលើបញ្ហាការរៀបចំដីធ្លី គួរកត់ សំគាល់មានដូចជាអង្គការGtz, ប្រទេសហ្វ្រង់ស្វ័យ, CIDA, DANIDA, និងធនាគារពិភពលោក ម្ចាស់ជំនួយផ្សេងៗ និងរដ្ឋាភិបាល មានការតាំងចិត្តនេះនៅតែបន្តដដែល</p>	
<p>អនុម័ត និងអនុវត្តក្របខណ្ឌច្បាប់ឲ្យបានតឹងរឹង លើការបណ្តេញចេញ និងការតាំងទីលំនៅថ្មី ដើម្បី ធានាអោយបានថា រាល់ការបណ្តេញចេញ និងការតាំងទីលំនៅថ្មី គឺមានលក្ខណៈស្របច្បាប់</p>	<p>ប្រទេសអូទ្រីស</p>		

<p>មានការចងចាំ និងមានសំណងសមរម្យ</p>			
<p>(ក) រៀបចំដំណើរប្រកបដោយតម្លាភាព និងត្រឹមត្រូវ ដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីផ្សេងៗនៃការតាំងទីលំនៅដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត</p> <p>(ខ) បញ្ឈប់ការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងគ្រួសារទាំងឡាយ ទៅកាន់តំបន់ដែលមិនអាចរស់នៅបាន និងគួរប្រើការបណ្តេញចេញជាជំរើសចុងក្រោយបង្អស់ ដូចបានស្នើសុំដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិ</p> <p>(គ) បង្កើតគោលនយោបាយតាំងទីលំនៅថ្មី និងដំណើរការមួយដែលមានប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងត្រឹមត្រូវ ដែលផ្អែកលើការពិគ្រោះយោបល់ ថ្នាក់ជាតិ និងការអនុវត្តដែលល្អបំផុតរបស់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងត្រូវព្យួរការតាំងទីលំនៅថ្មីដែលបានគ្រោងទុកទាំងអស់ រហូតដល់ក្របខណ្ឌនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងរួចរាល់។</p> <p>(ឃ) បង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីធានាអោយបានថាការបណ្តេញចេញកើតឡើងត្រូវស្របតាមច្បាប់ភូមិបាល និងត្រូវធានាថា ការយកទុកដាក់ត្រូវបានផ្តោតយ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីធានាថា សហគមន៍ដែលត្រូវបាន</p>	<p>ប្រទេសកាណាដា ប្រទេសអាឡឺម៉ង់ ចក្រភពអង់គ្លេស ប្រទេសអូស្ត្រាលី ប្រទេសញូហ្សឺឡែន</p>	<p><u>(យោបល់នេះក៏នៅមានសុពលភាពផងដែរសំរាប់អនុសាសន៍ខាងលើមកពីប្រទេសអូទ្រីស និង មកពីប្រទេសស្វីស/ប្រទេសបារាំង ដូចខាងក្រោម)</u></p> <p>រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានធ្វើកិច្ចការទាក់ទងនឹងអនុសាសន៍ពី(ក) ដល់ (ង) រួចហើយ។</p> <p>ពុំទាន់មានការបង្កើតគោលនយោបាយច្បាស់លាស់ ឬអនុវត្តជាក់ស្តែងតាមអនុសាសន៍ (ខ), (គ), (ឃ) នៅឡើយទេ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័ត សេចក្តីប្រកាសស្តីពីគោលនយោបាយដីធ្លី។ គោលនយោបាយនោះ កំណត់ទិសដៅយ៉ាងទូលំទូលាយ ទាក់ទងនឹងរដ្ឋបាលការគ្រប់គ្រង និងការបែងចែងដីធ្លី។ - រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងបញ្ចប់កិច្ចការតាក់តែង “សវនករស្តីអំពីដំណោះស្រាយការតាំងលំនៅថ្មីបណ្តោះអាសន្នមិនស្របច្បាប់តាមទីក្រុងនិងតំបន់ទីប្រជុំជន”។ សវនករនេះផ្តល់ដំណោះស្រាយនិង 	

<p>បណ្តេញចេញទៅកន្លែងតាំងលំនៅថ្មី ទទួលបាននូវសេវាសមរម្យ ជាពិសេសនៅតាមតំបន់ជ្រកក្រុង</p> <p>(ង) សូមធ្វើឲ្យប្រសើរដល់ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងគោលនយោបាយស្តីពីការបណ្តេញចេញ អស្សាមិករណ៍ និងការតាំងលំនៅថ្មី ព្រមទាំងធានាថា អ្នកដែលតាំងលំនៅថ្មីទទួលបាននូវសេវា និងគាំទ្រចាំបាច់។</p>		<p>ដំណើរការមួយតាមរយៈការតាំងលំនៅថ្មីមិនស្របច្បាប់ នឹងទទួលបានការគាំទ្រឬប្តូរទីតាំងថ្មី ។ សារាចរនេះ ចែងអំពីបទដ្ឋានអប្បបរមាមួយចំនួនសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងថ្មី។ ដៃគូអភិវឌ្ឍនានាបានផ្តល់អនុសាសន៍ថា សារាចរនេះត្រូវដាក់បញ្ចូលសេចក្តីណែនាំស្តីពីក្រមសីលធម៌ក្នុងការបណ្តេញចេញ ប៉ុន្តែអនុសាសន៍នេះ មិនត្រូវបានយកមកពិចារណាដាក់ក្នុងសេចក្តីព្រាងថ្មីបំផុតនេះទេ។ MLMUPC មានគម្រោងបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងសារាចរនេះទៅកាន់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីក្នុងប៉ុន្មានសប្តាហ៍ខាងមុខនេះ។</p> <ul style="list-style-type: none"> - រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចាប់ផ្តើមធ្វើការងារស្តីពីគោលនយោបាយលំនៅដ្ឋាន។ មិនទាន់មានសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយនេះ ត្រូវបានគេបញ្ចប់ ឬចែករំលែកជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនៅឡើយទេ។ 	
---	--	--	--

		<p>ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាបានផ្តល់យោបល់ដល់ក្រុមប្រឹក្សាគោលនយោបាយដីធ្លីជាគោលនយោបាយដីធ្លី ត្រូវដាក់បញ្ចូលគោលការណ៍ណែនាំអំពីការតាំងទីលំនៅដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត និងការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍នៅនឹងកន្លែងរបស់អ្នកក្រីក្ររស់តាមតំបន់ប្រជុំជន។ វាមានភាពមិនច្បាស់លាស់ថា តើគោលនយោបាយនេះ នឹងអាចដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះបានដែរឬទេ។</p> <ul style="list-style-type: none"> - រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុម័តច្បាប់អស្សាមិករណ៍(កំពុងរងចាំឡាយព្រះហស្តលេខាពីព្រះមហាក្សត្រ)។ ច្បាប់នេះបានសង្កត់ធ្ងន់ថា សំណងសមរម្យ និងយុត្តិធម៌ ត្រូវបានផ្តល់ជាមុនសិន ទៅអោយម្ចាស់ទ្រព្យរាបបញ្ចូលទាំង "ភោគី " ផងដែរ។ ច្បាប់នេះក៏បានកំណត់ ផងដែរ អំពីប្រយោជន៍សាធារណៈ - ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ ព្រមទាំងសមាជិករដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភាបាន 	
--	--	---	--

		<p>ពិភាក្សាមិនផ្លូវការពីតំរូវការនៃការបង្កើត អនុក្រឹត្យជាទូទៅ ដើម្បីជួយអនុវត្តច្បាប់ ស្តីពីអស្សាមិករណ៍។ នេះ អាចជាជំហាន បន្ទាប់សមហេតុផលមួយ និងអាចចូល រួមចំណែកផងដែរ ក្នុងការអនុវត្ត អនុសាសន៍ UPR។</p>	
<p>សូមបន្តកំណត់ជាទីអាទិភាពនូវបញ្ហាការបណ្តេញចេញពីដីធ្លី និងសូមធ្វើការជាមួយអ្នករាយការណ៍ពិសេសដើម្បីធានាឲ្យមានការបញ្ចប់ចំពោះការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ព្រមទាំងបំពេញតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងការគោរព និងការពារដល់សិទ្ធិមនុស្សរបស់ពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប រាប់បញ្ចូលទាំងបុគ្គលរបស់ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច។</p>	<p>ប្រទេសអៀកឡង់ដ៍</p>	<p>សារាចរស្តីពីការតាំងលំនៅថ្មីបណ្តោះអាសន្នមិនស្របច្បាប់ អាចជាចម្លើយមួយចំនួនចំពោះអនុសាសន៍នេះ។</p>	
<p>សូមពិចារណាពង្រឹងគោលនយោបាយប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងចំពោះភាពមិនស្មើភាពនៅតាមតំបន់ជ្វាយក្រុង និងជនបទ ព្រមទាំងបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភាពក្រីក្រ</p>	<p>ប្រទេសប្រេស៊ីល</p>	<p>បាទ/ចាស រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងធ្វើការមួយម្ចាស់ជំនួយដូចជា DANIDA ដើម្បីបង្កើតយន្តការសំរាប់ការ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី។ ក្រសួងរៀបចំដែនដី ទើបបាន បោះពុម្ពផ្សាយកូនសៀវភៅណែនាំអំពីការអនុវត្តផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីឃុំសង្កាត់ដើម្បី</p>	

		គាំទ្រផែនការអភិវឌ្ឍន៍និងផែនការវិនិយោគទុន ឃុំសង្កាត់ ។	
ចូលរួមពិភាក្សាជាមួយសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធ ក្នុងគោលបំណងដំណោះស្រាយករណីរំលោភយកដីធ្លី និងការបណ្តេញចេញពីដីធ្លីខុសច្បាប់។	ប្រទេសណេឌឺឡែន	មានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអាជ្ញាធរថ្នាក់មូលដ្ឋានលើករណីមួយចំនួន។ ការចងចាំជាប្រព័ន្ធជាមួយសង្គមស៊ីវិល អាចមានភាពប្រសើរឡើង។	
បង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីលើកស្ទួយសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវលើដីធ្លី និងអភិបាលកិច្ចល្អ ព្រមទាំងបន្តកំណែទម្រង់ ដែលបានធ្វើឡើងដោយមានជំនួយឧត្តម្ភពីសហគមន៍អន្តរជាតិ ជាពិសេសពីការិយាល័យឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស ដើម្បីពង្រឹងឡើងវិញដល់សមត្ថភាពស្ថាប័ន និងសម្រេចនូវការទទួលបានសិទ្ធិមនុស្សពេញលេញដោយប្រជាជន។	ប្រទេសអាល់សេរី	បាទ/ចាស ការកែទម្រង់ដីធ្លីកំពុងដំណើរការ	
(ក) អនុវត្តអោយបានពេញលេញនូវច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ និងផ្អាកការបណ្តេញចេញរហូតដល់មានការការពារទាំងឡាយ ដូចជាការផ្តល់សំណងពេញលេញ និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់សេវាជាមូលដ្ឋាននានានៅតំបន់តាំងទីលំនៅថ្មី ត្រូវបានធានា។ (ខ) អនុម័តការផ្អាកការបណ្តេញចេញ រហូតដល់វិធានការនានាត្រូវបានចាត់ឡើងដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស្តីពីទ្រព្យ	ប្រទេសស៊ុយអែត ប្រទេសស្វីស ប្រទេសបារាំង	ជាទូទៅមិនទាន់បានធ្វើនៅឡើយទេ ក្រៅពីធ្វើការងារស្តីពីគោលនយោបាយ /បទបញ្ជា (សូមមើលចំលើយខាងលើ-សវនករស្តីពីការតាំងលំនៅថ្មីបណ្តោះអាសន្នមិនស្របច្បាប់ គោលនយោបាយដីធ្លី ច្បាប់ស្តីពីអស្សាមិករណ៍)	

<p>សម្បត្តិដីធ្លី និងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រកបដោយមនុស្សធម៌ និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ។ (គ) សូមបញ្ចប់ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ដោយធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់ការអនុវត្តច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ដោយធានាឲ្យមានការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ និងធានាដល់ការពង្រឹងដល់ការការពារប្រជាជនដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយអស្សាមិករណ៍ ដែលត្រូវឲ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមុនសិន ដែលជាការស្រាវជ្រាវមួយសំរាប់ដំណោះស្រាយតាមជម្រើសផ្សេងៗចំពោះអស្សាមិករណ៍ សូមផ្តល់ទីជម្រកថ្មី និងសំណងសមរម្យជូនជនដែលត្រូវបានបណ្តេញចេញ។</p>			
--	--	--	--

II. តុលាការ និងនីតិវដ្ត
(ក្រសួងនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ: ក្រសួងយុត្តិធម៌ គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា ក្រសួងមហាផ្ទៃ)

អនុសាសន៍	ប្រទេសផ្តល់អនុសាសន៍	ការសន្យាដែលមានរួចហើយ	យោបល់
<p>ចាត់វិធានការ ដើម្បីធានាដល់សិទ្ធិរបស់ជនគ្រប់រូបក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ឲ្យបានស្មើគ្នាៗស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ។</p>	<p>ប្រទេសស៊ុយអែត</p>	<p><u>យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌របស់រដ្ឋាភិបាល ដាក់បញ្ចូលក្រោមទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ៤៖ ការសន្យាធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់</u></p>	

<p>ធានាឯករាជ្យភាពនិងអនាគតិនៃប្រព័ន្ធតុលាការ។ (ខ) ធានាឯករាជ្យភាពនៃប្រព័ន្ធតុលាការ ដោយ គ្មាន ការជ្រៀតជ្រែកខាងនយោបាយ។ (គ) ពង្រឹងយន្តការ នានាដែលធានាដល់ឯករាជ្យភាពរបស់តុលាការ រាប់បញ្ចូលទាំងការផ្តល់អំណាចពេញលេញទៅឲ្យ អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បី ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុក រលួយនៅក្នុងប្រព័ន្ធ តុលាការ។ (ឃ) បង្កើនកិច្ចខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនឆ្ពោះ ទៅរកការបង្កើតប្រព័ន្ធតុលាការមួយដែលឯករាជ្យ អនាគតិ និងអព្យាក្រឹតពេញលេញ ដោយគ្មានអំពើពុក រលួយ ស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិនានា ដោយធានា ថាជនល្មើសដែលប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ទាំងអស់ ត្រូវចាប់ខ្លួនឲ្យទទួលខុសត្រូវ ហើយ គ្មានជនណាមួយរួចផុតពីទណ្ឌកម្មឡើយ។ (ង) ស្វែងរកមធ្យោបាយ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់ ប្រព័ន្ធបៀវ័រ័ត្យសំរាប់ចៅក្រម ក្នុងការផ្តល់កិច្ចធានា ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងដល់ឯករាជ្យភាព។</p>	<p>ប្រទេសស៊ុយអែត ប្រទេសស្វីស ប្រទេសណូវែលស៊ីឡង់ដ៍ ប្រទេសស្លូវ៉ាគី ប្រទេសអេស្បាញ</p>	<p><u>សេវាកម្មជំនួយផ្នែកច្បាប់</u> យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ច្បាប់និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ដាក់បញ្ចូល ក្រោមទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ៥៖ ការសន្យាពង្រឹងសេវាកម្មប្រព័ន្ធតុលាការ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងកំណែទម្រង់នៃឧត្តមក្រុម ប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម ដើម្បីធានានូវ “ តម្លាភាពក្នុងការតែងតាំង ការតម្កើងឋានន្តរស័ក្តិ បៀវត្ស និងការដាក់វិន័យចៅក្រម និង ព្រះរាជអាជ្ញា ”។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងឡាយ ដើម្បីកែទម្រង់ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម ដើម្បីរៀបចំប្រព័ន្ធតុលាការឡើងវិញ និងដើម្បី កំណត់ឋានៈចៅក្រម កំពុងរង់ចាំការអនុម័ត អស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវការឲ្យមានច្បាប់ប្រឆាំងអំពើ ពុករលួយផងដែរ។ ឯករាជ្យភាពតុលាការ មានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ ១៩៩៣ ហើយត្រូវ បានធានាការពារដោយព្រះមហាក្សត្រ (មាត្រា ១២៨-១៣២)។</p>	
---	--	---	--

ក) សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ សមាគម និងការជួបប្រជុំ

អនុសាសន៍	ប្រទេសដែលផ្តល់អនុសាសន៍	ការសន្យាដែលមានរួចហើយ	យោបល់
<p>សូមធានាថា សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ និងខាងសារព័ត៌មាន ដូចបានធានាក្នុងច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ត្រូវបានគោរពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ខ) សូមពិនិត្យក្រមព្រហ្មទណ្ឌដែលទើបអនុម័តថ្មីៗឡើងវិញ ក្នុងគោលបំណងធានាថា ច្បាប់នេះស្របតាមការដាក់កម្រិតដែលអនុញ្ញាត លើសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ ដូចមានចែងក្នុង ICCPR ។ គ) សូមចាត់វិធានការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដើម្បីធានាឲ្យមានសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ និងទស្សនៈ ដោយការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីរបបសារព័ត៌មាន ដែលបង្កឲ្យមានការបកស្រាយយ៉ាងទូលំទូលាយទៅលើពាក្យមិនច្បាស់លាស់ “ អំពើជេរប្រមាថស្ថាប័នជាតិ ” ហើយដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានការពិនិត្យចាប់ពីរុទុធ ការព្យួរ ការបោះពុម្ពផ្សាយ និងការជាប់ពន្ធនាគារ ក្រោមលេសថា សន្តិសុខជាតិ និងស្ថេរភាពនយោបាយ ។ ឃ) អនុម័តវិធានការផ្លូវច្បាប់ដែលចាំបាច់ ដើម្បីកុំឲ្យគេធ្វើទុក្ខបុកម្នេញអ្នកសារព័ត៌មាន នៅពេលដែលពួកគេអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ហើយការរំលោភលើការដាក់កម្រិតលើសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ មិនត្រូវបាន</p>	<p>ស្វីស សាធារណៈរដ្ឋឆែក អ៊ីស្រាអែល មីកស៊ិកកូ ចក្រភពអង់គ្លេស</p>	<p><u>គោលដៅលេខ ១</u> <u>នៃយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់</u> <u>ប្រព័ន្ធតុលាការ ស្នើសុំឲ្យ</u> <u>មានច្បាប់ដែល “ ការពារ</u> <u>ដល់សិទ្ធិរបស់បុគ្គល</u> <u>ក្នុងការរៀបចំ ចូលរួម</u> <u>បញ្ចេញទស្សនៈ</u> <u>និងទទួលព័ត៌មាន</u> <u>ព្រមទាំងធានាថា ប្រព័ន្ធព័ត៌</u> <u>មាន ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និង</u> <u>សង្គមស៊ីវិលអាចឃ្លាំមើល</u> <u>ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព</u> <u>ទៅលើយន្តការរដ្ឋ និងរាយ</u> <u>ការណ៍អំពីការឃ្លាំមើល</u> <u>នោះ រាប់បញ្ចូលទាំងការ</u> <u>ផ្តល់ទិន្នន័យក្នុងដំណើរការ</u> <u>នយោបាយ និងផ្តល់នូវ</u> <u>ចំណេះដឹងដល់មន្ត្រីអនុវត្ត</u> <u>ច្បាប់ ដើម្បីការពារសិទ្ធិ ”</u></p>	

<p>គេដាក់ទោសតាមបែបព្រហ្មទណ្ឌឡើយ។ ង) សូមកំណត់អំពីទំហំនៃបទបរិហារកេរ្តិ៍ និងបទផ្សាយព័ត៌មានមិនពិត ដើម្បីធានាថា បទចោទប្រកាន់ទាំងនេះមិនរំលោភលើសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ ព្រមទាំងផ្តល់ការណែនាំឲ្យបានច្បាស់លាស់ដល់មន្ត្រីតុលាការដើម្បីឲ្យបទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះ មិនបង្កឲ្យមានករណីយ៉ាងច្រើន ដោយសារតែការចោទប្រកាន់មិនត្រឹមត្រូវនោះឡើយ។</p>			
<p>សូមពង្រឹងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការការពារដល់សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ និងសិទ្ធិរបស់អ្នកការពាសិទ្ធិមនុស្សទាំងអស់ រាប់បញ្ចូលទាំងអ្នកទាំងនោះដែលធ្វើការលើបញ្ហាដីធ្លី ដើម្បីពួកគេអាចធ្វើសកម្មភាពការងារដោយគ្មានឧបសគ្គ ឬការបំភិតបំភ័យ រាប់បញ្ចូលទាំងការការពារដល់សេរីភាពខាងការជួបប្រជុំ និងសមាគមផងដែរ។</p>	<p>ស៊ុយអែត</p>		
<p>សូមជួយសម្រួលដល់ការងាររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងប្រទេស។</p>	<p>អ៊ីតាលី</p>		
<p>សូមបង្កើតឲ្យមានគោលនយោបាយមួយដើម្បីការពារ</p>	<p>ប្រទេសប្រេស៊ីល</p>		

<p>ដល់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។</p>			
<p>ក)ស្របតាមអនុសាសន៍មួយធ្វើឡើងកាលពីពេលមុនដោយគណៈកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ សូមដាក់ចេញនូវវិធានការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងវប្បធម៌នៃអំពើហឹង្សា និងនិទណ្ឌភាព និងដើម្បីការពារឲ្យបានប្រសើរឡើងដល់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស រាប់បញ្ចូលទាំងអ្នកដឹកនាំជនជាតិដើមភាគតិច និងសកម្មជនតាមមូលដ្ឋាន។</p> <p>ខ)សូមផ្សព្វផ្សាយបានដឹងជាសាធារណៈអំពីករណីនៃការបំភិតបំភ័យ និងអំពើហឹង្សា ដែលបានរាយការណ៍រាប់បញ្ចូលទាំងអំពើឃាតកម្មលើសកម្មជនសហជីព បុគ្គលិកអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកសារព័ត៌មាន ព្រមទាំងធានាឲ្យមានការស៊ើបអង្កេតយ៉ាងហ្មត់ចត់ និងឲ្យមានការទទួលខុសត្រូវរបស់ជនល្មើស។</p> <p>គ)សូមស៊ើបអង្កេតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងផ្ដន្ទាទោសឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភនានាលើអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ព្រមទាំងផ្ដន្ទាទោសអ្នកដែលទទួលខុសត្រូវ។</p> <p>ឃ) សូមធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងផ្ដន្ទាទោសអំពើវាយ</p>	<p>អាឡឺម៉ង់ អូស្ត្រាលី ណារវ៉េ អៀកឡង់ដ៍</p>		

<p>ប្រហារ ឬការអះអាងមិនពិតណាមួយទៅលើអ្នក ការពារសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសអ្នកទាំងនោះដែល ធ្វើការជាមួយសហគមន៍ ដើម្បីការពារជីវិត ផ្ទះសំបែង និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ ព្រមទាំងទប់ស្កាត់ ការជម្លៀសចេញដោយបង្ខំ ជាបញ្ហាមួយដែលអ្នករាយ ការណ៍ពិសេស និងគណៈកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ បានរាយការណ៍។</p>			
<p>អនុម័តវិធានការសមស្រប ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយឲ្យទូលំទូ លាយ និងធានាឲ្យមានការអនុវត្តទាំងស្រុងតាមសេចក្តី ប្រកាសស្តីពីអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។</p>	<p>ប្រទេសណាវេ</p>		
<p>សូមរៀបចំផែនការសកម្មភាពឲ្យបានល្អិតល្អន់ ដើម្បី ធានាដល់សិទ្ធិប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានតាមអេឡិចត្រូ និច ដោយសេរី និងរំដោះប្រព័ន្ធព័ត៌មានឲ្យរួចផុតពី ការគ្រប់គ្រងជាកម្មសិទ្ធិផ្តាច់មុខ។</p>	<p>ហុងកុង</p>		

ខ) កំណែទម្រង់ច្បាប់

(ក្រសួងនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ៖ ក្រុមប្រឹក្សាកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងច្បាប់)

អនុសាសន៍	ប្រទេសផ្តល់អនុសាសន៍	ការប្តេជ្ញាចិត្តដែលមានស្រាប់	យោបល់
បន្តកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងច្បាប់ និងធ្វើឲ្យ	ប្រទេសម៉ូរីកូ		

<p>ច្បាប់នានាស៊ីសង្វាក់គ្នាទៅនឹងលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។</p>			
<p>ពង្រីកដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីការបង្កើតគោលនយោបាយ ច្បាប់ និងបទបញ្ជានានា ដើម្បីធានាថាលិខិតុបករណ៍ច្បាប់ទាំងអស់ ត្រូវបានវាយតម្លៃទាក់ទងនឹងផលប៉ះពាល់ជាវិជ្ជមាននិងអវិជ្ជមានទៅលើសិទ្ធិមនុស្ស។</p>	<p>ចក្រភពអង់គ្លេស</p>		
<p>បន្តពង្រឹងកម្មវិធីកំណែទម្រង់របស់ខ្លួនលើគ្រប់វិស័យទាំងអស់ ដើម្បីធានាការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពផ្សេងៗ ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃប្រទេសកម្ពុជា។</p>	<p>ប្រទេសប្រ៊ុយណេ</p>		
<p>អនុម័តច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ</p>	<p>ប្រទេសស្វីស</p>	<p>រដ្ឋាភិបាលសន្យាថា នឹងអនុម័តច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយនៅឆ្នាំ ២០១០ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចក្ខុកោណ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ដែលប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាសមាជិកនៅឆ្នាំ ២០០៧។</p>	
<p>ពិនិត្យឡើងវិញ និងអនុម័តជាបន្ទាន់នូវច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ដែលនឹងដាក់បញ្ចូលទោសទណ្ឌឲ្យបានតឹងរឹងចំពោះអំពើពុករលួយរបស់រដ្ឋាភិបាល ហើយតម្រូវឲ្យមន្ត្រីសាធារណៈ ប្រកាសអំពីធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន។</p>	<p>សហរដ្ឋអាមេរិក</p>	<p>រដ្ឋាភិបាលសន្យាថា នឹងអនុម័តច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយនៅឆ្នាំ ២០១០ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចក្ខុកោណ</p>	

		និងអនុសញ្ញាប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ដែលប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាស មាជិកនៅឆ្នាំ ២០០៧។	
ចាត់វិធានការបន្ថែមទៀត ដើម្បីបន្តដំណើរកំណែទម្រង់ ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌របស់ខ្លួន ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដីធ្លី និង ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ពីព្រោះវិធានការទាំងនេះ មានសារៈសំខាន់សំរាប់ការលើកស្ទួយ និងការការពារសិទ្ធិ មនុស្ស ព្រមទាំងសំរាប់ពង្រឹងដល់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។	ប្រទេសជប៉ុន		
សូមបញ្ចប់នូវដំណើរការកំណែទម្រង់តុលាការ និងអនុម័ត ច្បាប់សំខាន់ៗ ដូចជា ក្រមព្រហ្មទណ្ឌថ្មី ច្បាប់ប្រឆាំងអំពើ ពុករលួយ ច្បាប់ធានា និងការពារឯករាជ្យភាព និងភាពអនា គតិរបស់ប្រព័ន្ធតុលាការ មន្ត្រីតុលាការ និងចៅក្រម ស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ។	ណារវ៉េ	យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ក្រោមយុទ្ធសាស្ត្រ ជាតិនៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍ តម្រូវឲ្យអនុម័តច្បាប់ទាំងនេះ។ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានអនុម័តរួចហើយ។	
អនុម័តច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈចៅក្រម និងច្បាប់វិសោធនកម្ម ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃខុត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គ ចៅក្រម និងច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ស្របតាមអនុ- សាសន៍ជាបន្តបន្ទាប់ដែលធ្វើដោយអ្នកតំណាងពិសេសនៃអ គ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុ- ស្សនៅកម្ពុជា ក្របខ័ណ្ឌជំនួយអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ និងគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌	អ៊ីស្រាអែល	យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ក្រោមយុទ្ធសាស្ត្រ ជាតិនៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍ តម្រូវឲ្យអនុម័តច្បាប់ទាំងនេះ។ យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ច្បាប់	

<p>ហើយត្រូវបង្កើត និងអនុម័តក្រមសីលធម៌ សំរាប់ចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ រួមទាំងបញ្ញត្តិបទវិន័យផង។</p>		<p>និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ក្រោមយុទ្ធសាស្ត្រ ជាតិ នៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍ តម្រូវឲ្យអនុម័តក្រមសីលធម៌សំរាប់ ចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា និងមន្ត្រីតុលាការ។</p>	
<p>ត្រូវធានាថា សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីអង្គការករដ្ឋាភិបាល នឹងមិនធ្វើឲ្យលក្ខខណ្ឌការងាររបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល កាន់តែមានការលំបាកឡើយ ហើយត្រូវគោរពសេរីភាពនៃ ការបញ្ចេញមតិ និងការបង្កើតសមាគម។</p>	<p>បារាំង</p>	<p>យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ក្រោមយុទ្ធសាស្ត្រ ជាតិ នៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍ តម្រូវឲ្យមាននីតិវិធីតម្លាភាព ក្នុងការរៀបចំ ច្បាប់សំរាប់ការអនុម័ត។ សេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ និងការបង្កើតសមាគម ត្រូវបានធានាការពារ ដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា។ ទិសដៅទី១ នៃយុទ្ធសាស្ត្រកំណែ ទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ត្រូវការឲ្យមាន ច្បាប់ដែល</p>	

		<p>«រក្សាការពារសិទ្ធិបុគ្គល ដើម្បីរៀបចំ ចូលរួម សម្តែងមតិ និងចូល ព័ត៌មាន និងធានាថាប្រព័ន្ធសារ ព័ត៌មាន ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និងសង្គមស៊ីវិល អាចអនុវត្តនូវការ តាមយុទ្ធសាស្ត្របរិយោគវិធានប្រសិទ្ធ ភាព និងរាយការណ៍ពីបរិយោគ នេះ រួមទាំងផ្តល់គំនិតដល់ដំណើរការន យោបាយ និងផ្តល់ចំណេះដឹងដល់ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ដើម្បីរក្សាភិក្ខុ ការពារសិទ្ធិ។»</p>	
<p>ត្រូវប្តេជ្ញាដោយខ្លួនឯង ក្នុងការគោរពសេរីភាពខាង ការបញ្ចេញមតិ និងយោបល់សំរាប់ទាំងអស់គ្នា ជាពិសេស សំរាប់សមាជិកក្រុមប្រឆាំង។ ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញពីរបៀប លើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ដើម្បីធានាថា ការអនុវត្តន៍បែប នេះ មិនបំពានបំពានគោលការណ៍ពហុនិយម និងគោរព សេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ។</p>	<p>កាណាដា បារាំង</p>	<p>សេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ត្រូវបានធានាការពារ ដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា។</p>	
<p>សូមបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនបន្តទៀត ដើម្បីលើក ស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ</p>	<p>ឥណ្ឌូនេស៊ី និង ថៃ</p>	<p>អភិបាលកិច្ចល្អ គឺជាសសរគ្រឹះ មួយ នៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ</p>	

<p>និងការគោរពតាមនីតិវិធី បន្តពង្រឹងនីតិវិធី និងអភិបាលកិច្ចល្អ ទុកជាមធ្យោបាយមួយ ដើម្បីជួយពង្រឹងការលើកស្ទួយ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេស។</p>		<p>របស់រដ្ឋាភិបាល។</p>	
<p>ចាត់វិធានការត្រឹមត្រូវឆ្ពោះទៅរកការអនុវត្តន៍ដ៏ពេញលេញនៃច្បាប់បោះឆ្នោតនាពេលអនាគត។</p>	<p>ហុងហ្គារី</p>		
<p>ពន្លឿនប្រតិបត្តិការនីយកម្ម នៃស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សឯករាជ្យ ស្របតាមគោលការណ៍ទីក្រុងប៉ារីស ពន្លឿនដំហានដែលកំពុងតែធ្វើសព្វថ្ងៃ ដើម្បីបង្កើតស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សឯករាជ្យ ស្របតាមគោលការណ៍ទីក្រុងប៉ារីស បន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីបង្កើតស្ថាប័នជាតិសិទ្ធិមនុស្ស ស្របតាមគោលការណ៍ទីក្រុងប៉ារីសដែលនឹងពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេស ធ្វើឲ្យជឿនលឿនដល់ដំណើរការ នៃការបង្កើតស្ថាប័នសិទ្ធិមនុស្សឯករាជ្យ ក្នុងលក្ខណៈប្រាកដនិយមនិងក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយផ្នែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។</p>	<p>ប៉ាគីស្ថានអេហ្ស៊ីព ថៃ និង ហ្វីលីពីន</p>	<p>នាយករដ្ឋមន្ត្រី បានប្តេជ្ញាជាសាធារណៈ កាលពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៦ ថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នឹងបង្កើតស្ថាប័នជាតិសិទ្ធិមនុស្សឯករាជ្យមួយ ស្របតាមគោលការណ៍ទីក្រុងប៉ារីស។ ដំណើរការព្រាងច្បាប់ដើម្បីបង្កើតស្ថាប័ននេះ ត្រូវបានប្រគល់ជូនក្រុមការងារមួយរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។</p>	

គ) អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (ECCC)

<p>អនុសាសន៍</p>	<p>ប្រទេសដែលបានផ្តល់អនុសាសន៍</p>	<p>ការសន្យាដែលមានរួចហើយ</p>	<p>យោបល់</p>
<p>បន្តគាំទ្រការងារដ៏សំខាន់ និងឯករាជ្យភាពនៃអង្គជំនុំ</p>	<p>ប្រទេសកាណាដា</p>		

<p>ជំរះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជានៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌប្រព័ន្ធតុលាការកម្ពុជា បន្ត និងពង្រឹងសកម្មភាពនានានៃអង្គជំនុំជំរះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជានៅក្នុងផ្នែកនៃសិទ្ធិទទួលបានសច្ចធម៌ និងការផ្សះផ្សារចំពោះសាលាក្តីខ្មែរក្រហម ធ្វើការប្រឹងប្រែងថែមទៀត សំរាប់ដំណើរការក្តីតុលាការប្រកបដោយភាពរលូន ហើយនិងការបញ្ចប់ការងាររបស់ខ្លួនឲ្យបានឆាប់រហ័ស ក្នុងករណីនៃការពន្យាររបស់ខ្លួនដោយមិនបានរំពឹងទុក សហការជាមួយអង្គជំនុំជំរះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជា សហប្រជាជាតិ ម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ និងសង្គមស៊ីវិលដើម្បីតាក់តែងយុទ្ធសាស្ត្រដោយមានបំណងធ្វើការធានាថាយុត្តាធិការថ្នាក់ជាតិអាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីបទពិសោធន៍របស់អង្គជំនុំជំរះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជា ព្រមទាំងការជាប់ពាក់ព័ន្ធរបស់ចៅក្រម អន្តរជាតិទាំងឡាយ ដែលធ្វើការអមជាមួយចៅក្រមថ្នាក់ជាតិ គាំទ្រចូលរួមចំណែកក្នុងការព្រឹងតុលាការកម្ពុជា។</p>	<p>ប្រេស៊ីល ជប៉ុន ប៊ែលហ្ស៊ីក ញ៉ូស៊ីឡែនដ៍</p>		
<p>ធានាឯករាជ្យភាពនៃអង្គជំនុំជំរះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជា ហើយអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេចោទប្រកាន់ និងជំនុំជំរះជនល្មើសក្រៅពីជនជាប់ចោទដែលបានចោទហើយនោះ។</p>	<p>ប្រទេស ប៊ែលហ្ស៊ីក</p>	<p>ការធានានេះ មានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការ បង្កើតអង្គជំនុំជំរះវិសាមញ្ញ នៅក្នុងតុលាការកម្ពុជា</p>	

<p>សហការពេញលេញជាមួយសហប្រជាជាតិ ដើម្បីធានាថាការអះអាងថាមានអំពើពុករលួយ និងឥទ្ធិពលនយោបាយត្រូវបានស៊ើបអង្កេត ជាបន្ទាន់ដោយយន្តការឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង ហើយធានាថា ករណីទាំងឡាយរកឃើញត្រូវបានដាក់ជូនអាជ្ញាធរ ដើម្បីដំណើរការក្តីផ្នែកតុលាការ។</p>	<p>ប្រទេសប៊ែលហ្ស៊ីក</p>	<p><u>រដ្ឋាភិបាលប្រជាជាតិថ្មី និងអនុម័ត ច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយនៅ ឆ្នាំ២០១០ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណ និងសន្និសីទសហប្រជាជាតិប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយដែលប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាសមាជិកក្នុងឆ្នាំ២០០៧។</u></p>	
---	-------------------------	--	--

ឃ) ការអនុវត្តច្បាប់

អនុសាសន៍	ប្រទេសផ្តល់អនុសាសន៍	ការសន្យាដែលមានរួចហើយ	យោបល់
<p>ធ្វើការស៊ើបអង្កេតដោយឯករាជ្យ និងមិនលំអៀងទៅលើគ្រប់អះអាងអំពីការធ្វើទារុណកម្ម និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញផ្សេងៗ ហើយនាំយកជនល្មើសមកផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ ។</p>	<p>ដាណឺម៉ាក</p>		
<p>ចាត់វិធានការណ៍ជាក់ស្តែងថែមទៀតដើម្បីដោះស្រាយករណីធ្វើទារុណកម្មនៅក្នុងពន្ធនាគារ ជាពិសេសដើម្បីធានាថាការស៊ើបអង្កេតត្រូវបានធ្វើឡើងដោយឯករាជ្យ និងមិនលំអៀងទៅលើករណីទាំងឡាយណាដែលបានអះអាងថាមានការធ្វើបាប ឬទារុណកម្ម។ សូមផ្តន្ទាទោសមន្ត្រីទាំងឡាយណាដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការធ្វើទារុណ</p>	<p>សាធារណរដ្ឋឆែក</p>	<p>➔ ប្រកាស ២១៧ ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារហាមឃាត់ថា អ្នកទោសមិនត្រូវទទួលរង “អំពើទារុណកម្ម និងទណ្ឌកម្មដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្តោកបន្ទាបឡើយ”</p> <p>➔ ក្រមសីលធម៌ និងបទវិន័យសំរាប់មន្ត្រី</p>	

<p>កម្ម ឬធ្វើបាប និងសូមផ្តល់សិទ្ធិទទួលបានដំណោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជូនរងគ្រោះដោយអំពើទារុណកម្ម ។</p>		<p>អនុក្សេត្តនានាគារ លេខ០០១ ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ចែងថា: មន្ត្រីអនុក្សេត្តនានាគារទាំងអស់មានកាតព្វកិច្ចប្រកាន់នូវអាកប្បកិរិយាក្នុងបទដ្ឋានមួយដែលអនុវត្តតាមច្បាប់ទាំងឡាយរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបទដ្ឋានអន្តរជាតិសំរាប់បុគ្គលិកពន្ធនាគារ ព្រមទាំងកាតព្វកិច្ចពិស្តារសំរាប់បុគ្គលិកពន្ធនាគារ និងការផ្ដន្ទាទោសក្នុងមានការរំលោភបំពាន រាប់បញ្ចូលទាំងការបញ្ចូលករណីទៅតុលាការ។</p> <p>➔ ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងទារុណកម្មដែលបានផ្តល់សច្ចាប័នតម្រូវឲ្យមានការស៊ើបអង្កេតដោយឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង/យន្តការបង្ការថ្នាក់ជាតិ។</p> <p>➔ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌថ្មីឆ្នាំ២០០៩ ចាត់ទុកថាគឺជាស្ថានទម្ងន់ទោស នៅពេលដែលមន្ត្រីរាជការ/មន្ត្រីយោធាណាបានធ្វើ ទារុណកម្ម អំឡុងពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច (មាត្រា ២១៣)។</p>	
<p>កែតម្រូវទឹកនៃឃុំឃាំងនិងពន្ធនាគារ ក៏ដូចជាបទដ្ឋាននៃការគ្រប់គ្រង ដើម្បីឲ្យមានលក្ខណៈយល់ដឹងពីយ៉េងខ្លី និងធានាឲ្យមានការការពារដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដល់សុវត្ថិភាពបុគ្គលរបស់អ្នកជាប់ឃុំឃាំងនិងអ្នកទោស</p>	<p>សាធារណរដ្ឋកែតម្រូវ</p>	<p>➔ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្នាំ២០០៨ដល់ ២០១៣ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ រួមមាន:</p> <p>ទិសដៅទី១ បទដ្ឋាននៃការគ្រប់គ្រង</p>	

<p>ទាំងអស់។</p>		<p>ធានាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងប្រព្រឹត្តកម្មប្រកបដោយមនុស្សធម៌ទៅលើ អ្នកទោស និង</p> <p>ទិសដៅទី២ បង្កើតសេវាកម្មអប់រំកែប្រែដែលគោរពដល់ សិទ្ធិបុគ្គល និង</p> <p>ទិសដៅទី៤ បង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងពន្ធនាគារ អោយមានបទដ្ឋានសមស្រប។</p> <p>➔ អនុក្រឹត្យ ១៤៨ ចុះខែធ្នូ២០០៦ ស្តីពី ការបង្កើតអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ ជាពិសេសមាត្រាទី៤ ចែងថា “អគ្គនាយកដ្ឋាន ពន្ធនាគារមានភារកិច្ច... លើកគំរោងសាង សង់ជួសជុល និងអភិវឌ្ឍន៍មណ្ឌល អប់រំកែប្រែ និងពន្ធនាគារ ខេត្តក្រុងអោយបានសមស្របតាមតម្រូវការ ចាំបាច់ និងជួសជុលនិងអភិវឌ្ឍន៍មណ្ឌល បទដ្ឋានអប្បបរមាអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអ្នកទោស”។</p> <p>➔ ចំពោះបញ្ហាយ៉េនឌ័រ ដែនកាសកម្មភាព ស្តីពីកាបព្រៀបយ៉េនឌ័រ ក្នុងពន្ធនាគារ ដែលបានបង្កើតក្រោមកម្មវិធីជំនួយផ្នែក ព្រហ្មទណ្ឌនិងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជាជាមួយ</p>	
-----------------	--	---	--

		វគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗជាច្រើន ដែលបានផ្តល់ដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្សេងៗ ដូចជា (GAD/C, SILAKA, HAGAR) ០៨ - ០៩	
--	--	--	--

III. ការអភិវឌ្ឍ និងបញ្ហាសង្គម

អនុសាសន៍	ប្រទេសផ្តល់អនុសាសន៍	ការសន្យាដែលមានរួចហើយ	យោបល់
បង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង និងធនធានឲ្យបានទ្រេដង ដើម្បីឈានទៅដល់គោលដៅ កំណត់ដោយគោលដៅ អភិវឌ្ឍសហវត្សអង្គការសហប្រជាជាតិសំរាប់ធ្វើឲ្យប្រសើរដល់សិទ្ធិនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌របស់ប្រជាជនកម្ពុជា។	ម៉ាឡេស៊ី	<u>ការសន្យានេះ គឺនៅចំកណ្តាលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ</u>	
បន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងភាពក្រីក្រ ធានាឲ្យមានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាព ធ្វើឲ្យប្រសើរដល់សិទ្ធិទទួលបានការគាំពារផ្នែកសុខភាព និងការអប់រំ ព្រមទាំងសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍសហវត្ស។	សហព័ន្ធរុស្ស៊ី		
បន្តសហប្រតិបត្តិការជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើឲ្យសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ	ប៊ូតង់		

<p>ជឿនលឿនទៅមុខបន្ថែមទៀត និងដើម្បីពង្រឹងសិទ្ធិមនុស្ស និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនខ្លួនស្របតាមអាទិភាពជាតិ ដូចបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍនិងគោលនយោបាយផ្សេងៗរបស់ខ្លួន។</p>			
<p>បន្តយកចិត្តទុកជាពិសេសក្នុងការបន្តដំណើរការទាំងស្រុងដោយយកមកពិចារណានូវគ្រប់លក្ខណៈចាំបាច់របស់សង្គម ព្រមទាំងបង្កើតឲ្យមានលក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះជាពិសេសសំរាប់អ្នកទាំងនោះដែលរស់នៅតំបន់ជនបទក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃផែនការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌ ៣៣ នៃរបាយការណ៍ជាតិ។</p>	<p>ម៉ូរ៉ូកូ</p>		
<p>ពង្រីកកម្មវិធីផ្សេងៗ ក្នុងគោលបំណងលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់សូចនាករសេដ្ឋកិច្ចសង្គម។</p>	<p>អាល់ដ្ស៊ី</p>		
<p>លើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិប្រជាជនងាយរងគ្រោះសិទ្ធិអប់រំ និងសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅតាមតំបន់ងាយក្រុង និងតំបន់ជនបទក្នុងពេលជាមួយគ្នា នៅពេលដែលរក្សាសន្តិភាព ស្ថេរភាព និងការការពារដល់បរិស្ថាន។</p>	<p>សាធារណៈប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាមានិតឡាវ</p>		
<p>បិទមជ្ឈមណ្ឌលស្ដារនីតិសម្បទា ដែលជាកន្លែងជនអនាថា ត្រូវបាននគរបាលចាប់ខ្លួនយកទៅឃុំឃាំង</p>	<p>អូស្ត្រាលី</p>	<p>សេចក្ដីណែនាំ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច</p>	

<p>និងអនុវត្តគោលនយោបាយសង្គមកិច្ចឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាក្រុមមនុស្សដែលមិនទទួលបាន ផលប្រយោជន៍ពីសង្គម។</p>		<p>ដែល ចេញកាលពី ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៨ ហាមឃាត់មិនឲ្យឃុំឃាំង មនុស្សនៅ ក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលសង្គមកិច្ចប្រឆាំង នឹងឆន្ទៈរបស់ពួកគេឡើយ ។</p>	
<p>ធានាឲ្យមានការគ្រប់គ្រងប្រេង ឧស្ម័ន និងចំណូលពីវ៉ែ ប្រកបដោយតម្លាភាពដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសិទ្ធិសង្គមកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រជាជនរស់នៅកម្ពុជា ដោយប្រកាន់ យកការអនុវត្តល្អបំផុតជាលក្ខណៈអន្តរជាតិក្នុងការ អនុវត្តឧស្សាហកម្មចំរាញ់ផលពីធម្មជាតិ។</p>	<p>អៀកឡង់ដ៍</p>	<p>កាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាល បានចេញ ការសម្រេចមួយដើម្បីបង្កើត ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអន្តរ ក្រសួង ដើម្បីរៀបចំផែនការ សកម្មភាពក្នុងការឃ្លាំមើល ការអនុវត្តការប្រមូល និង ការគ្រប់គ្រងចំណូលពីប្រេង ឧស្ម័ន និងធនធានវ៉ែផ្សេងៗ ទៀត។ ក្រុមការងារអន្តរ ក្រសួងនេះ គឺស្ថិតក្រោមកម្ម វិធីកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈរបស់ក្រសួង</p>	

		សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	
<p>ពង្រីកការចំណាយសាធារណៈរបស់ខ្លួនទៅលើការអនុវត្តសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌។ បន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការបែងចែកធនធានបន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាដល់ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងចំពោះសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេស ក្នុងវិស័យកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ សមភាពនៅតាមជ្រុង-ជនបទ ការអប់រំ និងសេវាសាធារណៈ។ល។ អនុវត្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងចាំបាច់ក្នុងការបង្កើនការចំណាយសំរាប់កម្មវិធីសង្គមកិច្ច ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការអប់រំ និងសិទ្ធិទទួលបានលំនៅដ្ឋានសមរម្យ បង្កើនការចំណាចរបស់ជាតិបន្ថែមទៀត ទៅលើវិស័យសុខភាព និងអប់រំ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងទិសដៅនៃគោលបំណងអភិវឌ្ឍសហវត្ស។</p>	<p>ណេដឡែន វៀតណាម មិចស៊ីកូ អាសេបាយ៉ាន</p>		
<p>ពង្រឹងកំណែទម្រង់ច្បាប់ និងគោននយោបាយបន្ថែមទៀត ក្នុងគោលបំណងការពារសិទ្ធិរបស់ប្រជាជន និងដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ និងក្រុមដែលមិនទទួលបានផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត។</p>	<p>វៀតណាម</p>	<p><u>សូមមើលគោលបំណង យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ ប្រព័ន្ធតុលាការលេខ ១</u></p>	
<p>ពង្រឹងការលើកកម្ពស់គោលនយោបាយសង្គមឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដែលមានបំណងសម្រេចឲ្យបាននូវការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ និងសុខុមាលភាពសង្គមរបស់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។</p>	<p>វេនីស៊ីរ៉ូ អេឡា</p>		

<p>បន្តអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនានាដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើង និងលើកកម្ពស់ការអប់រំ។</p>	<p>អង់ហ្គេឡា</p>		
<p>បន្តអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិរបស់ខ្លួន ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ជាពិសេសនៅតាមតំបន់ជនបទ និងដើម្បីលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅជាទូទៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន។</p>	<p>ប៊ីឡារុស</p>		
<p>កំណត់អទិភាពនៅក្នុងផែនការអនាគតរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់ស្ថានភាពក្រុមងាយរងគ្រោះពិតប្រាកដ ដូចជាស្ត្រី ជាពិសេសអ្នកទាំងនោះដែលរស់នៅតាមតំបន់ជនបទ កុមារ និងជនពិការ (ប្រទេសអាល់ជីរី)។ ចាត់វិធានការបន្ថែមទៀត ដើម្បីផ្តល់ការការពារ និងជំនួយឧបត្ថម្ភដល់ក្រុមសង្គមងាយរងគ្រោះ រាប់បញ្ចូលទាំងចាស់ជរា ជនពិការ ក្រុមគ្រួសារក្រីក្រ ក្មេងកំព្រា និងជនផ្សេងៗទៀត។</p>	<p>ប៊ីឡារុស</p>	<p><u>ការអនុម័តច្បាប់ជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិជនពិការ ត្រូវបានបញ្ចប់ កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៩។ ក្រសួងសង្គមកិច្ច បច្ចុប្បន្ន កំពុងតែបង្កើតផែនការជាតិស្តីពីជនពិការ</u></p>	
<p>បន្តពង្រឹងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ និងសង្គមកិច្ច ដោយមានការចូលរួមពេញលេញពីប្រជាជនរបស់ខ្លួន។</p>	<p>សាធារណៈរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ</p>		
<p>ធ្វើការកាត់បន្ថយកំរិតនៃការអត់ការងារធ្វើបន្ថែមទៀត រាប់បញ្ចូលទាំងតាមរយៈការបង្កើត និងអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងការបណ្តុះបណ្តាលឡើងវិញដល់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន និងការបង្កើតឲ្យមានការងារ។</p>	<p>ប៊ីឡារុស</p>	<p><u>ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានបញ្ចប់ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួន (២០០៩ - ២០១៣) ដែលគ្របដណ្តប់វិស័យអាទិភាពមួយចំនួន រាប់បញ្ចូលទាំងការបង្កើតការងារ ធានា</u></p>	

		<p><u>លក្ខខណ្ឌការងារឲ្យមាន</u> <u>ភាពប្រសើរ លើកកម្ពស់</u> <u>ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីរបប</u> <u>សន្តិសុខសង្គម បង្កើតការ</u> <u>ពង្រឹងសមត្ថភាពស្តីពី</u> <u>ជំនាញបច្ចេកទេស និងវិជ្ជា</u> <u>ជីវៈសំរាប់ប្រជាជន ពង្រីក</u> <u>និងពង្រឹងការបញ្ចៀបយ៉ែន</u> <u>ខ្មែរក្នុងវិស័យបណ្តុះ</u> <u>បណ្តាលការងារ និងវិជ្ជាជីវៈ</u> <u>ពង្រឹងស្ថាប័ន ភាពជាដៃគូ</u> <u>ប្រសិទ្ធភាពការងារ និង</u> <u>ការទទួលខុសត្រូវ។</u> <u>- តាមបច្ចុប្បន្នភាពនៃ</u> <u>ផែនការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រ</u> <u>ជាតិ (២០០៩ - ២០១៣)</u> <u>សេចក្តីព្រាងលើកទី១</u> <u>រាជរដ្ឋាភិបាល បានទទួល</u> <u>ស្គាល់ និងចាត់ទុកវិស័យ</u> <u>ឯកជនថាជាក្បាលម៉ាស៊ីនដ៏</u> <u>សំខាន់សំរាប់ការវិនិយោគ</u> <u>ទុន និងការរីកចម្រើនក្នុង</u></p>	
--	--	---	--

<p>ចាត់វិធានការចាំបាច់នានា ដើម្បីធានាថា សិទ្ធិចូលរួមសហជីពរបស់កម្មករនៅកម្ពុជា ត្រូវបានគោរពទាំងស្រុង និងថា សកម្មជនសហជីពអាចអនុវត្ត សកម្មភាពរបស់ពួកគេ ដោយគ្មានការបំភិតបំភ័យ និងគ្មានគ្រោះថ្នាក់ដល់សន្តិសុខផ្ទាល់ខ្លួន និងជីវិតរបស់ពួកគេ។</p>	<p>សហរដ្ឋអាមេរិក</p>	<p>ប្រទេស។ ច្បាប់ស្តីពីសហជីពកំពុងត្រូវបានប្រែកម្រិត ហើយនឹងត្រូវអនុម័តនៅឆ្នាំ ២០១១ (តាមផែនការសកម្មភាពរបស់ក្រសួងការងារឆ្នាំ ២០០៩ - ២០១៣)</p>	
<p>សូមបង្កើតតុលាការការងារ ក្នុងខិតខំប្រឹងប្រែងមួយធានាដល់ការគោរពសិទ្ធិកម្មករ និង ដើម្បីផ្តល់ដំណោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសំរាប់វិវាទការងារ និងសូមពិនិត្យច្បាប់ស្តីពីសហជីពឡើងវិញ។</p>	<p>សហរដ្ឋអាមេរិក</p>	<p>ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលត្រូវបានបង្កើត និង ប្រតិបត្តិការ (www.arbitrationcouncil.org) តាមផែនការសកម្មភាពរបស់ក្រសួងការងារ និងពង្រឹងការទប់ស្កាត់ និងយន្តការដោះស្រាយវិវាទការងារ (CBA conciliation and resolution) ច្បាប់ស្តីពីតុលាការការងារនឹងត្រូវបានអនុវត្តនៅឆ្នាំ ២០១៣ (តាមផែនការសកម្មភាព ២០០៩ -២០១៣)</p>	

<p>លើកកម្ពស់ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សនៅគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ រាប់បញ្ចូលទាំងសំរាប់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្សសំរាប់ជនគ្រប់រូប។</p>	<p>ថៃ ឡង់ដ៍</p>	<p><u>គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រលេខ ១នៃយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធតុលាការអំពាវនាវឲ្យមានការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានឲ្យបានខ្ពស់រាប់បញ្ចូលទាំងសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តបទដ្ឋានអន្តរជាតិនៅតាមភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ ក្នុងករណីគ្មានច្បាប់ជាតិ ឬករណីមានវិធានវិវាទ។</u></p>	
<p>ពង្រឹងការតស៊ូមតិរបស់ខ្លួនបន្ថែមទៀត ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីសិទ្ធិមនុស្សជាទូទៅ និងជាពិសេស សិទ្ធិមនុស្សរបស់ក្រុមងាយរងគ្រោះ រាប់បញ្ចូលទាំងស្ត្រី កុមារ ជនពិការ ចាស់ជរា និងជនជាតិដើម</p>	<p>សាធារណៈរដ្ឋកូរ៉េ</p>	<p><u>គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រលេខ១នៃយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធតុលាការអំពាវនាវឲ្យមាន “ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាចម្បងអំពីសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាននៅថ្នាក់សហគម ដោយយកមកពិចារណានូវបញ្ហាស្ត្រី កុមារ ជនជាតិភាគតិច</u></p>	

		<p>និងក្រុមដែលមិនទទួលបាន នូវផលប្រយោជន៍ រួមទាំងជនពិការ រាប់បញ្ចូលទាំងការផ្ដើម និងការផ្សព្វផ្សាយស្តីពីការ ចុះបញ្ជីសិទ្ធិ និងយន្តការ ពាក្យបណ្ដឹង។</p>	
--	--	--	--

IV. សិទ្ធិស្ត្រី និងកុមារ

អនុសាសន៍	ប្រទេសផ្តល់អនុសាសន៍	ការសន្យាដែល មានរួចហើយ	យោបល់
<p>ពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីពង្រីកការអនុវត្ត ផែនការរយៈពេល ៥ ឆ្នាំរបស់ខ្លួន (ពី២០០៦ ដល់ ២០១២ ដើម្បីលុបបំបាត់ទម្រង់ការងារទៅលើកុមារដ៏អាក្រក់បំផុត)</p>	<p>សហរដ្ឋអាមេរិក</p>	<p>រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានអនុម័ត ផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីការលុប បំបាត់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនៃពលកម្ម កុមារ (NPA-WFCL 2008-2012) កាលពីថ្ងៃទី ១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨ ហើយបានកំណត់វិស័យចំនួន ១៦ យ៉ាងច្បាស់លាស់ថាជាទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ បំផុតនៃពលកម្មកុមារដែលត្រូវលុប</p>	

		<p>បំបាត់។ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈកំពុងធ្វើការងារជាមួយកម្មវិធី កំណត់ពេលវេលារបស់អង្គការ ILO/IPEC (TBP ដំណាក់កាល II) ដើម្បីគាំទ្រ NPA-WFCL ក្នុងខេត្តចំនួន ១៥ (ផែនការសកម្មភាពក្រសួងការងារ ២០០៩-២០១៣)។ រាជរដ្ឋាភិបាល បានប្តេជ្ញាដោយផ្ទាល់ក្នុងការកាត់បន្ថយចំនួនកុមារធ្វើការងារពី ១៦.៥% នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ មកត្រឹម ៨% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ ក្រោម CMDPGs និងលុបបំបាត់ទាំងស្រុងគ្រប់ WFCL ត្រឹមឆ្នាំ ២០១៦។</p>	
<p>អនុម័តច្បាប់ដែលកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទ និងផ្តល់ដំណោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។</p>	<p>អូត្រីហ្សូ</p>	<p>ច្បាប់ជាតិសំរាប់ផ្តល់សច្ចាប័នពិធីសារបន្ថែម អនុញ្ញាតឲ្យមានការដាក់បណ្តឹងជាមួយគណៈកម្មាធិការនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ នៅពេលដែលដំណោះស្រាយនៅក្នុងប្រទេស ត្រូវបានប្រើប្រាស់អស់មធ្យោបាយ។</p>	
<p>បន្តអនុវត្តវិធានការវិជ្ជមានចាំបាច់</p>	<p>គុយបា</p>		

<p>ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវភាពស្មើគ្នារបស់យើងខ្ញុំ។</p>			
<p>ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនៃភាពមិនស្មើគ្នារបស់យើងខ្ញុំ តាមរយៈការចាត់វិធានការជាក់ស្តែង ក្នុងគោលបំណងរក្សា ការពារសិទ្ធិស្រ្តីនៅក្នុងគ្រួសារ ព្រមទាំងចាត់វិធានការ ធ្វើការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងនិងការអប់រំអំពីសិទ្ធិ មនុស្ស។</p>	<p>អ៊ីតាលី</p>		
<p>បង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការលើកកម្ពស់ការផ្តល់អំណាច និងក្នុងការពង្រឹង សមត្ថភាពស្រ្តីតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយ ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។</p>	<p>ម៉ាឡេស៊ី</p>		
<p>រៀបចំយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលំទូលាយ ដើម្បីធ្វើ ឲ្យសង្គមបានជ្រួតជ្រាបអំពីបញ្ហាសមភាពនៃយើងខ្ញុំ។</p>	<p>អាហ្សេបា យ៉ាន</p>		
<p>ទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សាលើស្រ្តីភេទ សូមធ្វើការស៊ើបអង្កេត ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលាទៅលើគ្រប់ករណីទាំង អស់ដែលត្រូវបានរាយការណ៍ ផ្តន្ទាទោសជនល្មើស និងអនុវត្តកម្មវិធីស្តារនីតិសម្បទាចាំបាច់សំរាប់ជនរងគ្រោះ ។ សូមបង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បី លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈប្រឆាំងនឹងបាតុភូត</p>	<p>ស្លូវ៉ាគី</p>	<p><u>ក្រសួងកិច្ចការនារី មានផ្នែកមួយ ធ្វើការទៅលើវិស័យនេះ ដែលរាប់ បញ្ចូលទាំងអំណាចនគរបាល យុត្តិធម៌។</u></p>	

<p>អវិជ្ជមាន និងដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការរើសអើងតាមបែបប្រពៃណី។</p>			
<p>សូមធ្វើឲ្យមន្ត្រីនគរបាល និងមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់មានការយល់ដឹង និង សូមចាត់វិធានការដើម្បីផ្ដន្ទាទោសអំពើហិង្សាផ្លូវភេទ និងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។</p>	<p>អូត្រីហ្សូ</p>	<p><u>ច្បាប់ស្តីពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ</u> <u>ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើក្នុងឆ្នាំ ២០០៥</u></p>	
<p>បង្កើនការប្រយុទ្ធប្រឆាំងរបស់ខ្លួន ដើម្បីលុបបំបាត់ការងារដោយបង្ខំ និងទម្រង់ការងារលើកុមារធ្ងន់ធ្ងរបំផុត។</p>	<p>កុងហ្គោ</p>	<p>រាជរដ្ឋាភិបាល បានអនុម័តយុទ្ធសាស្ត្របែបថ្មី ដើម្បីលុបបំបាត់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនៃពលកម្មកុមារ ដូចជា តំបន់គ្មានពលកម្មកុមារ (ខេត្តកែប ត្រូវតែលែងឲ្យមានពលកម្មកុមារ ត្រឹមឆ្នាំ ២០១១) វិស័យគ្មានពលកម្មកុមារ (ខេត្តកំពត និងបន្ទាយមានជ័យ ត្រូវលែងឲ្យមានពលកម្មកុមារ ត្រឹមឆ្នាំ ២០១២) និងលែងឲ្យមានពលកម្មកុមារនៅតំបន់ជ្វាយក្រុងក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ និងខេត្តសៀមរាប។</p>	
<p>បន្តបង្កើតកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមផ្នែកនយោបាយរបស់ស្ត្រី ភាគរយស្ត្រី និងយុវវ័យក្នុងតួនាទីផ្សេងៗនៅគ្រប់ថ្នាក់នៃសង្គម និងការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងទីផ្សារការងារ ក្រោមលក្ខខណ្ឌស្មើគ្នា។</p>	<p>បូស្លូវ៉ា និងហេហ្សេហ្គាវីណា</p>	<p><u>ផែនការសកម្មភាពបញ្ចៀបយ៉េនឌ័រ</u> <u>របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង</u> <u>ថាមពល (២០០៦-២០១០)</u> <u>ការបញ្ចៀបយ៉េនឌ័រក្នុងវិស័យ</u></p>	

		<p>ការងារ និងការបណ្តុះបណ្តាល <u>ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ - សកម្មភាពអទិភាព</u> <u>៤ - ការផ្តល់ អាហាររូបករណ៍ដល់</u> <u>កុមារី កន្លែងស្នាក់ នៅសំរាប់សិក្ខា</u> <u>កាមជាស្ត្រី បង្កើនការចុះឈ្មោះ</u> <u>បេក្ខនារីក្នុងTVET លុបបំបាត់</u> <u>ការរើសអើងក្នុងតួនាទី - ទទួល</u> <u>បៀវត្សស្មើគ្នា (ផែនការ សកម្មភាព</u> <u>ក្រសួងការងារ ២០០៩-២០១៣)។</u> <u>រាជរដ្ឋាភិបាល បានធ្វើឲ្យ</u> <u>ជឿនលឿនទៅមុខក្នុងបញ្ញៀប</u> <u>សមភាពខាងយើនខ័រ និងដាក់</u> <u>បញ្ចូលសមភាពខាងយើនខ័រ</u> <u>និងការពិចារណាផ្តល់អំណាច ដល់</u> <u>ស្ត្រីទៅក្នុងគោលនយោបាយជាតិ</u> <u>សំខាន់ៗ រាប់បញ្ចូលទាំងគោល</u> <u>បំណង អភិវឌ្ឍសហវត្សរបស់កម្ពុជា</u> <u>(CMDG) ផែនការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រ</u> <u>ជាតិ ២០០៦ -២០១០ (NSDP)</u> <u>និងផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ច</u> <u>ជាតិលើកទី២។ បញ្ហាយើនខ័រ</u> <u>និងយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗ ត្រូវបានដាក់</u></p>	
--	--	--	--

		<p>បញ្ចូល ផងដែរទៅក្នុងកម្មវិធីកំណែទម្រង់សំខាន់ៗ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងកិច្ចការនារីរយៈពេល៥ឆ្នាំ (កម្មវិធីនារីរតនៈ ២០០៩-២០១៣) គោលនយោបាយជាតិសំរាប់យុវជន និងផែនការសកម្មភាពជាតិសំរាប់យុវជន (៥ឆ្នាំ) ត្រូវបានកំណត់ធ្វើសេចក្តីព្រាង ហើយនឹងត្រូវបានបញ្ចប់ក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០១០)។ គោលនយោបាយជាអាទិភាពមួយ នឹងបញ្ជ្រាបស្រ្តីក្មេងៗទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍសហគ្រិន។</p>	
<p>សូមចាត់វិធានការបន្ថែមទៀត ដើម្បីជួយគាំទ្រដល់សិទ្ធិទទួលបាន ការអប់រំរបស់កុមារជនជាតិភាគតិច ក្នុងការជួយពួកគេរក្សា និងអភិវឌ្ឍប្រពៃណី និងភាសារបស់ពួកគេ។</p>	<p>ម៉ូរ៉ូកូ</p>		
<p>តាមរយៈជំនួយសមរម្យពីអន្តរជាតិ សូមព្យាយាមពង្រឹងប្រព័ន្ធអប់រំរបស់ខ្លួន និងការអប់រំសំរាប់គ្រប់កម្មវិធីរាប់បញ្ចូលទាំងសំរាប់ស្ត្រី និងជនពិការ។</p>	<p>ហ្វីលីពីន</p>		

<p>សូមសង្កត់ធ្ងន់លើវិស័យអប់រំបន្ថែមទៀត ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឲ្យមានភាពស្មើគ្នា និងប្រព័ន្ធអប់រំជាន់ខ្ពស់បន្តិចម្តងៗ ពីព្រោះការអប់រំ គឺជា ឧបករណ៍ស្នូលមួយសំរាប់ការអភិវឌ្ឍ។</p>	<p>ភូមា</p>		
<p>សូមធ្វើការអប់រំកំរិតបឋមឲ្យមានលក្ខណៈចាប់បង្ខំ និងដាក់ បញ្ចូលការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភាពមិនចេះអក្សរចូលទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់រដ្ឋាភិបាល។</p>	<p>ទូរគី</p>	<p><u>មាត្រា ៦៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ចែងមិនឲ្យមានករបង់ថ្លៃសំរាប់ការអប់រំនៅថ្នាក់បឋមសិក្សា និងអនុវិទ្យាល័យទេសំរាប់កុមារគ្រប់រូបនៅសាលារដ្ឋ។ ប្រទេសកម្ពុជាគឺជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ និងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលមានចែងនូវឆន្ទៈស្រដៀងគ្នា។</u></p>	
<p>ធានាឲ្យមានការចុះបញ្ជីកំណើតរបស់កុមារទាំងអស់ រាប់បញ្ចូលទាំង ពលរដ្ឋមិនមែនជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលកើតនៅប្រទេសកម្ពុជា។</p>	<p>សាធារណៈរដ្ឋ ឆែក</p>		
<p>ពង្រឹងគោលនយោបាយដើម្បីធានាទាំងស្រុងដល់សិទ្ធិកុមារ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការអនុវត្តសេចក្តីណែនាំសំរាប់កិច្ចគាំពារកុមារតាមជម្រើសផ្សេងៗស្របតាមដំណោះស្រាយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាលេខ ១១/៧ និង</p>	<p>ប្រេស៊ីល</p>		

<p>សេចក្តីព្រាងដំណោះស្រាយរបស់មហាសន្និបាតលេខ A/C.3/64/L.50¹</p>			
<p>ដូចគណៈកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងគណៈកម្មាធិការ ស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ បានផ្តល់ អនុសាសន៍ សូមបង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីសម្រេច ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងដល់ការលើកកម្ពស់ និងការការពារ ដល់សិទ្ធិកុមារ។</p>	<p>អាល់ជ្យឺរី</p>		
<p>បន្តបង្កើតច្បាប់ដាក់លាក់ ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារ សិទ្ធិកុមារ រាប់បញ្ចូលទាំងការចូលរួមពីសង្គមស៊ីវិល វិធានការទប់ស្កាត់ខាងផ្នែកអប់រំ និងការដាក់បញ្ចូលសង្គមអនីតិជនក្នុងស្ថានភាពលំបាក។</p>	<p>អេស្បាញ</p>		
<p>ដាក់បញ្ចូលនិយមន័យស្របច្បាប់អំពីកុមារ អាយុអប្បបរមា សំរាប់ទទួលខុសត្រូវផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ និងការព្រមព្រៀង ខាងផ្លូវភេទ និងសូម ពង្រឹងច្បាប់ស្តីពីអាយុអប្បបរមាសំរាប់ រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដូចគណៈកម្មា ធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារ បានផ្តល់អនុសាសន៍ ព្រមទាំងសូមបង្កើត និងអនុវត្ត ច្បាប់ជាតិដែលកំណត់ជាបទឧក្រិដ្ឋ និងផ្ដន្ទាទោសអំពើ ចៃកចាយ លក់ដូរ និងអំពើដាក់បង្ហាញកាមសាស្ត្រកុមារ។</p>	<p>អ៊ីស្រាអែល</p>		
<p>បន្តស្វែងរកជំនួយបច្ចេកទេសក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាង</p>	<p>ស្វីដី</p>		

នីតិកម្មក្នុងវិស័យកុមារ។			
--------------------------	--	--	--